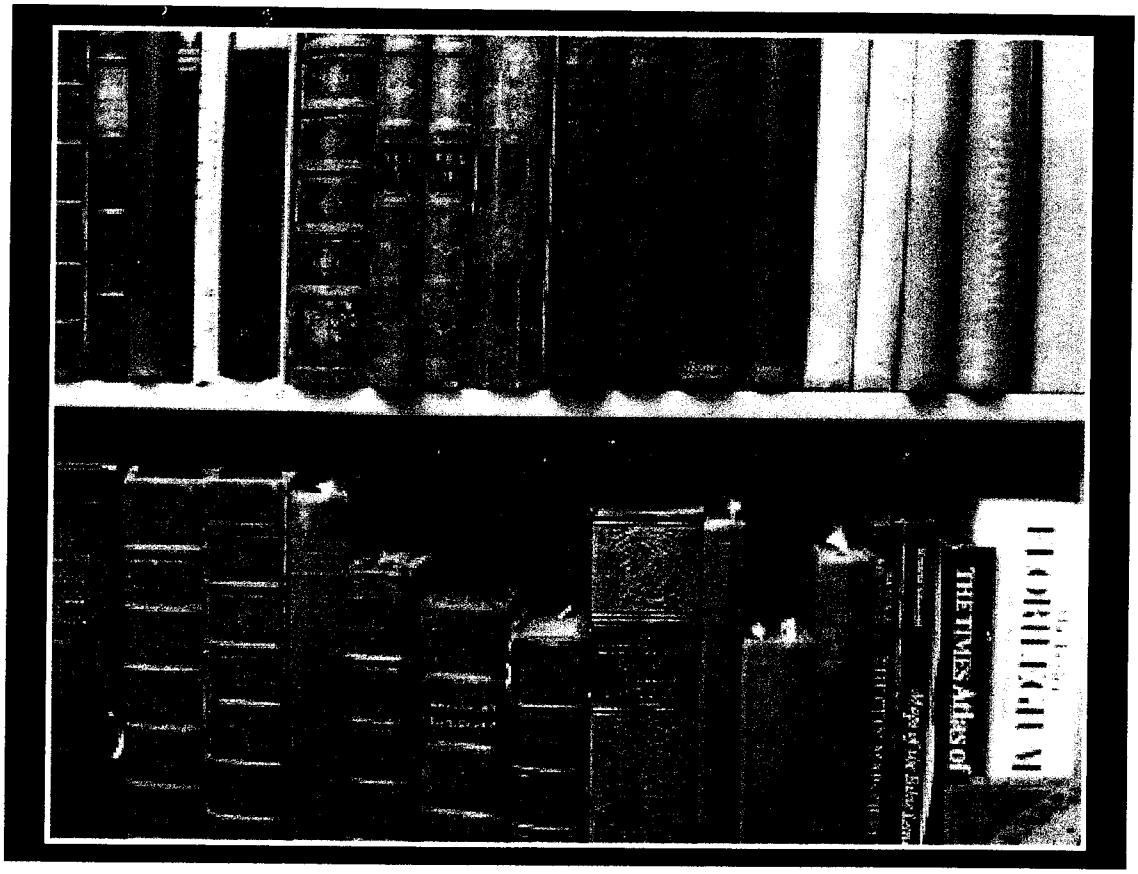
Годишен финансов отчет и доклад за дейността

на **Център за управление и професионално обучение АД**

за 2008 година

Име на дружеството:	**Център за управление и професионално обучение АД**
Съвет на директорите:	**Кети Малинова Кирова - Председател** **Симона Петрова Събкова** **Венцислав Симеонов Иванов** **Милена Милчова Христова** **Николай Христов Минков**
Изпълнителен директор:	**Милена Христова**
Съставител на годишния финансов отчет	**Людмила Иванова** **Милена Христова**
Адрес на управление:	**гр.София, жк "Младост" 2** **ул. Каприел Каприелов, бл.243**
Обслужващи банки:	**Райфайзенбанк АД**
Одитори:	**"АФА" ООД**

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

"ЦЕНТЪР ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ" АД * СОФИЯ

Съдържание

1. ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 5 страници

2. ОДИТОРСКИ ДОКЛАД 3 страници

3. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ 28 страници

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

ДОКЛАД

за дейността на "Център за управление и професионално обучение" АД
за периода 01.01.2008 – 31.12.2008 г.

I. Обща информация за дружеството

Дружеството е регистрирано на 01.12.2004 г. с решение № 1 на Софийския градски съд и записано под Ф.Д. № 12994/2004 г. Дружеството е с капитал 50 000 (петдесет хиляди) лева, разпределен в 500 поименни акции с номинална стойност 100 лева всяка. Разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва: "Елаците мед" АД – 50%, "Геотехмин" ООД – 50%. Уставният капитал е внесен на 100%.

I.1. Организационна структура

Дружеството има едностепенна система на управление, с петчленен Съвет на директорите в състав:

Кети Кирова – Председател на СД
Симона Събкова – член на СД
Венцислав Иванов – член на СД
Николай Минков – член на СД
Милена Христова – Изп. Директор

Кадровият състав на дружеството се състои от 3-ма души – Методист, Счетоводител и Технически сътрудник. За всяко конкретно обучение се наемат лектори на граждански договори.

I.2. Лицензиране

"ЦУПО" АД и Центърът за професионално обучение към него притежава Лицензия за професионално обучение № 200512253 от 18.05.2005 г., издадена от Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) към Министерски съвет. Центърът има право да провежда професионално обучение по следните 10 професии: Счетоводител, Оператор на компютър, Монтьор на транспортна техника, Монтьор на подемно - транспортна техника, Строител, Строител -

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

монтажник, Монтажник на ВиК мрежи, Пътен строител, Готвач и Сервитьор-барман. В началото на 2007 г. получихме от НАПОО изменение на лицензa с допълване на десет нови професии и специалности: Сътрудник в бизнес - услуги, Сътрудник в малък и среден бизнес, Офис - секретар, Машинен техник, Заварчик, Електротехник, Техник на енергийни съоръжения и инсталации, Оператор в минната промишленост и Охранител.

II. Преглед на дейността на дружеството през 2008 г.

II.1. Основна дейност – организиране и провеждане на обучения, семинари, срещи

Основната концепция за дейност на ЦУПО е подготовка на изпълнителните кадри за европейските изисквания към технологичната дисциплина, качеството на изпълняваните задачи, безопасни и здравословни условия на труд. През 2008 г. работихме в изпълнение на "Националната стратегия за продължаващо професионално обучение за периода 2005–2010 г."

Основната дейност на "Центъра за управление и професионално обучение" АД е свързана с квалификацията и преквалификацията на кадрите от групата фирми ГЕОТЕХМИН; организиране на срещи и семинари; участие в обучение на безработни лица, финансирани от Агенцията по заетостта и др. През 2008 г. ЦУПО АД разшири и дейността си с външни контрагенти – „София мед" АД, „Кумерио мед" АД, „Коректлизинг"АД.

През 2008 г. са реализирани следните обучения:

- Професионално обучение за добиване на професионална квалификация **"Бизнес услуги" -** 15 безработни лица.
- Обучение за придобиване на квалификация по професия **„ Монтьор на транспортна техника"**, специалност **„Подемнотранспортна техника с електрозадвижване"-** 72 заети лица
- Обучение за придобиване на квалификация по професия **„ Монтьор на транспортна техника"**, специалност **„Пътностроителна техника"** 12 заети лица
- Обучение по професия **„Машинист на кранове стрелови тип, монтирани на автомобили или на самоходни и несамоходни шасита"**- 3 курса, 31 заети лица.
- Обучение по професия **„Готвач"** на работещи в работническите столове на ОК И РК „Елаците мед „ АД – 2 курса, 54 заети лица.
- Професионално обучение за преатестиране на заварчици на работещи към „Елаците мед"АД – 109 заети лица.
- Организиране на еднодневен опреснителен курс и тест, съгласно Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателни съоръжения за 267 работници на „Кумерио мед" АД.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

- Организиране на двудневен семинар – "Промени в социалното, здравното и пенсионно осигуряване през 2008 г. и очаквани промени след 01.01.2009 г."– участвали 39 души от групата фирми ГЕОТЕХМИН.
- Организиране на еднодневен семинар на тема „Промени в трудовото законодателство през 2008 г. и очаквани промени след 01.01.2009 г."- участвали 20 души от групата фирми ГЕОТЕХМИН.
- Организиране на двудневен семинар на тема „Сертификационни схеми в хранителната промишленост и туризма", проведен съвместно с ИСК при УНСС – София.

II.2. Участия в национални и международни проекти

"ЦУПО" АД завърши успешно участието си по програма "Леонардо да Винчи" в проект: "Електронно обучение на междинен управленски персонал в европейските социални институции", където е партньорска организация. Проектът стартира на 01.10.2006 г. и е приключил на 01.10.2008 г. В този проект ЦУПО АД реализира успешно поставените цели, изготви окончателния доклад, в резултат на което получи 100% финансиране на предварително заложения бюджет.

През 2008 г. екипът на ЦУПО участва в изпълнението «Повишаване на адаптивността на работниците и служителите в «Елаците мед» АД, чрез обучение на работното място и интегрирано обучение по Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси» 2007-2013 г.

Стартираха обучения общо по седем специалности: «Огнярство», «Заваряване», «Обогатяване на полезни изкопаеми», «Подземен и открит добив на полезни изкопаеми», «Пътностроителна техника», «Автотранспортна техника» и чуждоезиково обучение.

Проектът обхваща 302 обучаеми лица – работници в «Елаците мед» АД, като основна цел на обучението е повишаване адаптивността и мобилността на работещите, чрез подобряване на професионалните умения на работещи в ключови за предприятието професии, повишаване на професионалната квалификация на заети в дейности, изискващи знания и умения по две и повече професии, както и придобиването на професионална квалификация от нискоквалифицирани и възрастни работници, работници с малцинствен произход и работещи с увреждания.

III. Анализ на резултатите от дейността през 2008 г.

През 2008 г. дружеството не е придобило нови дълготрайни материални и нематериални активи.

Имотите, машините и оборудването са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация.

Вземанията на дружеството са от свързани предприятия в размер на 21 хил. лв. за провеждани обучения и консултантски услуги от свързани

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

предприятия, от търговски контрагенти и предоставени аванси в размер на 9 хил.лв за провеждани обучения, 70 хил. по ОП „Развитие на човешките ресурси" 2007-2013 г. и програма „Леонардо да Винчи".

Налични парични средства към 31.12.2008 г. по разплащателна сметка, сметка във валута и касата на дружеството в размер на 120 хил. лв.

Капитал на дружеството в размер на 50 хил. лв. Дружествения капитал е внесен на 100% към 31.12.2008 г.

Неразпределена печалба в размер на 121 хил. лв.

Към 31.12.2008 г. задълженията на дружеството са за данъци в размер на 6 хил. лв. , търговски контрагенти – 10 хил.лв. лв., други текущи задължения – 2 хил.лв., задължения по получено финансиране в размер на 28 хил.лв., което не е изразходвано целево към 31.12.2008 г.

Структура на приходите

Общият размер на приходите е както следва:
- от договори за обучение – 104 хил. лв.
- от консултантски услуги – 70 хил. лв.
- приходи от финансирания – 15 хил. лв., отчетени в отчета за доходите.

Общо: 189 хил. лв.

Структура на разходите

Общият размер на разходите е както следва:
- разходи за материали – 5 хил. лв.
- разходи за външни услуги – 83 хил. лв.
- разходи за амортизация – 1 хил. лв.
- разходи за възнаграждения – 55 хил. лв.
- разходи за осигуровки – 8 хил. лв.
- други разходи – 4 х.лв.

Общо: 156 хил. лв.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Счетоводна Печалба: 33 хил. лв.

IV. Важни събития за периода между датата на баланса и датата на изготвяне и приемане на доклада за дейността.

През този период не са осъществявани операции, които да са довели досъществени промени в стойността на активи и пасиви на дружеството(в т.ч.

преструктуриране и бизнес комбинации, както и промени в управлението и собствеността).

V. Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

Дружеството не работи в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VI. Информация по чл. 187 д и чл.247 от ТЗ

Дружеството не извършва операции за придобивания и продажби на собствени акции, не участва в дружества като неограничени съдружници и в управлението на дружества и кооперации, няма договори по чл. 240 б през годината.

VII.Финансови инструменти и управление на финансовия риск.

Финансовите активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

Финансовите пасиви на дружеството се състоят от търговски и други задължения.

Дружеството не е изложено на ликвиден риск, тъй като разполага текущо със свободни парични средства и е в състояние да посрещне всички свои задължения съгласно техния падеж.

Докладът за дейността на дружеството през 2008 г. е прит на заседание на съвета на директорите на 27 март 2009 г.

София, 27 март 2009 г.

Изготвил: Милена Христова

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

ОДИТ
ФИНАНСИ
СЧЕТОВОДСТВО
ДАНЪЦИ
ПРАВО

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ
НА ЦЕНТЪР ЗА УПРАВЛЕНИЕ
И ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ АД

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Център за управление и професионално обучение АД (Дружеството), включващ счетоводния баланс към 31 декември 2008 година, отчета за доходите, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от Комисията на Европейския съюз, се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

В резултат на това удостоверяваме, че финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2008 година, както и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от Комисията на Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

Годишен доклад за дейността на Дружеството по изискванията на Закона за счетоводството (чл. 33)

В съответствие с изискванията на българския Закон за счетоводството (чл. 38, пар. 4), ние сме се запознали с годишния доклад на ръководството за дейността на Дружеството за отчетната 2008 година. Този доклад не представлява част от годишния му финансов отчет за същия период. Отговорността за изготвянето на този годишен доклад за дейността с дата 27 март 2009 година се носи от ръководството на Дружеството. Историческата финансова информация, представена в

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

годишния доклад за дейността, съответства във всички съществени аспекти на информацията, представена и оповестена във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2008 година, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от Комисията на Европейския съюз.

АФА ООД
Регистрирано специализирано одиторско предприятие

Валя Йорданова Йорданова
Управител

Рени Георгиева Йорданова
Регистриран ДЕС, отговорен за одита

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №015
"АФА" ООД

30 март 2009 година
ул. "Оборище" 38
гр. София 1504, България

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

СЪДЪРЖАНИЕ

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ 1
БАЛАНС 2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО 5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО 6
3. ПРИХОДИ 19
4. ДРУГИ ДОХОДИ 19
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ 20
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ 20
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА 20
8. ДРУГИ РАЗХОДИ 21
9. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ 21
10. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ 21
11. ВЗЕМАНИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИ ПРОГРАМИ 21
12. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ 22
13. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ 22
14. ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ 22
15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ 22
16. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ 23
17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПОЛУЧЕНО ФИНАНСИРАНЕ 23
18. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 23
19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА 23
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ 24
21. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 24
22. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА 24
23. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК 25

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

"ЦЕНТЪР ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ" АД * СОФИЯ

Център за управление и професионално обучение АД

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ за 2008 година

	Приложения	2008 BGN '000	2007 BGN '000
Приходи от услуги	3	174	190
Други доходи	4	15	10
Разходи за материали	5	(5)	(12)
Разходи за външни услуги	6	(83)	(51)
Разходи за персонала	7	(63)	(52)
Разходи за амортизация	9	(1)	(4)
Други разходи	8	(4)	(3)
Печалба от дейността		**33**	**78**
Финансови приходи/(разходи), нетно		-	(1)
Печалба преди данъци		**33**	**77**
Разход за данъци върху печалбата		(3)	(7)
Нетна печалба за годината		**30**	**70**

Приложенията на страници от 5 до 28 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител:

(Людмила Иванова)

Изпълнителен директор:

(Милена Христова)

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №015
"АФА" ООД

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

БАЛАНС към 31 декември 2008 година

	Приложения	31.12.2008 BGN '000	31.12.2007 BGN '000
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	9	1	1
Нематериални активи	10	1	1
		2	**2**
Текущи активи			
Вземания по европейски програми	11	70	-
Вземания от свързани предприятия	12	21	4
Търговски вземания	13	7	-
Предоставени аванси	14	2	3
Данъци за възстановяване		-	1
Парични средства ипарични еквиваленти	15	120	165
		220	**173**
ОБЩО АКТИВИ		**222**	**175**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Основен (акционерен) капитал		50	50
Резерви		3	3
Натрупани печалби		121	91
	16	**174**	**144**
ПАСИВИ			
Текущи задължения			
Задължения по получено финансиране	17	28	8
Търговски задължения	18	10	-
Задължения към свързани предприятия	19	2	16
Задължения за данъци	20	6	4
Други текущи задължения	21	2	3
		48	**31**
ОБЩО ПАСИВИ		**48**	**31**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**222**	**175**

Приложенията на страници от 5 до 28 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет на страници от 1 до 28 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан от негово име на 27 март 2009 г.от:

Съставител:

(Людмила Иванова)

Изпълнителен директор:

(Милена Христова)

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №015
"АФА" ООД

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Център за управление и професионално обучение АД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за 2008 година

	Приложения	2008 BGN'000	2007 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		157	213
Плащания на доставчици		(145)	(65)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване		(64)	(54)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)		(15)	(17)
Платени данъци върху печалбата		(4)	(9)
Платени банкови такси и комисионни		(1)	(1)
Други постъпления/(плащания), нетно		(1)	(3)
Нетни парични потоци (използвани в)/ от оперативна дейност		**(73)**	**64**
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на машини и оборудване		-	(1)
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		**-**	**(1)**
Парични потоци от финансова дейност			
Постъпления от финансиране		28	18
Нетни парични потоци от финансова дейност		**28**	**18**
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		**(45)**	**81**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		165	84
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	15	**120**	**165**

Приложенията на страници от 5 до 28 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител:

(Людмила Иванова)

Изпълнителен директор:

(Милена Христова)

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ за 2008 година

	Приложения	Основен акционерен капитал BGN'000	Неразпределена печалба BGN'000	Резерви BGN'000	Общо собствен капитал BGN'000
Салдо на 31 декември 2006		**50**	**24**	**-**	**74**
Нетна печалба за годината		-	70	-	70
Разпределение на печалба за:		-	**(3)**	**3**	-
* резерви		-	(3)	3	-
Салдо на 31 декември 2007		**50**	**91**	**3**	**144**
Нетна печалба за годината		-	30	-	**30**
Салдо на 31 декември 2008	16	**50**	**121**	**3**	**174**

Приложенията на страници от 5 до 28 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител:
(Людмила Иванова)

Изпълнителен директор:
(Милена Христова)

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Център за управление и професионално обучение АД (ЦУПО АД) е акционерно дружество със 100% частен капитал, изцяло с българско участие.

Дружеството е със седалище и адрес на управление гр.София, район Младост, ж.к. Младост 2, ул. Каприел Каприелов, бл.243, вх.А, ап.1,2,3. Дружеството е регистрирано с Решение № 1 от 01.12.2004 г. на СГС.

1.1. Собственост и управление

Към датата на съставяне на отчета разпределението на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

- Елаците мед АД 50%
- Геотехмин ООД 50 %

ЦУПО АД има едностепенна система на управление. Съветът на директорите се състои от 5 членове.

Дружеството се представлява от изпълнителния директор Милена Христова.

За 2008 г. средно-списъчният брой на персонала в дружеството е 4 служители (2007 г.: 3 служители).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- Набиране, систематизиране и представяне на информация и консултации във връзка с професионалното ориентиране;
- Извършване на начално и непрекъснато професионално обучение за придобиване на първоначална квалификация по професия или част от професия и усъвършенстване на придобита квалификация;
- Разработване на учебни планове и учебни програми;
- Организация и провеждане на учебна и производствена практика;
- Предоставяне на консултации на работодателите при управлението и оптимизацията на структурата на персонала в предприятията и при подбора и подготовката на кадри.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

1.3.Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2006 – 2008 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2006	2007	2008
БВП в млн. лева	49,361	56,520	66,728
Реален растеж на БВП	6.3%	6.2%	6.0%
Инфлация в края на годината	6.5%	12.5%	7.8%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.55011	1.41982	1.33682
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.48506	1.33122	1.38731
Основен лихвен процент в края на годината	2.69%	4.58%	5.77%
Безработица (в края на годината)	9.12%	6.91%	6.3%

Източник: НСИ, БНБ

От края на 2008 г. негативно влияние върху икономическата обстановка в страната оказва световната икономическа и финансова криза. По отношение тенденциите в текущата икономическа среда и вероятен спад в икономиката, ръководството на дружеството предвижда да предприеме строг контрол върху разходите, за да се постигне разумно запазване на обемите и дейността на дружеството.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на дружеството е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2008 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО.

Новите и/или ревизирани стандарти и тълкувания са:

- КРМСФО 11 МСФО 2 - Операции с групови и обратно изкупени акции (в сила за годишни периоди от 01.03.2007 г.);

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

- КРМСФО 12 Договори по концесионни услуги (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г.- все още не е прието от ЕК);
- КРМСФО 14 МСС 19 – Лимит относно актив от дефинирани доходи, минимални изисквания за фондиране и тяхното взаимодействие (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г.);
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване" и МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване" – промени относно правилата за възможностите за прекласификация на определени финансови активи от категорията "държани за търгуване" при наличие на необичайни обстоятелства (публикувани през м. октомври 2008 г. с ретроспективно действие от 1 юли 2008 г).

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила от 1 януари 2008 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, както и промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила няколко стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

МСС 1 (променен) Представяне на финансовите отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.) Този стандарт въвежда отчет за всеобхватния (съвкупния) доход, като поставя акцент на разделението на промените в собствения капитал в резултат на операции със собствениците (капиталови операции) от тези, които не са резултат от операции със собствениците. Общият всеобхватен (съвкупен) доход може да бъде представен или в един отчет на всеобхватния (съвкупния) доход (обхващайки отчета за доходите и всички ефекти в собствения капитал, които не са резултат от операции със собствениците), или в два отчета – отчет за доходите и отделен отчет за всеобхватния (съвкупния) доход. Допълнително, наименованието на счетоводния баланс е променено на отчет за финансовото състояние. Ръководството на дружеството е обмислило новите изисквания и промени на МСС 1. То очаква те да доведат до съществена промяна в представянето във финансовите отчети за 2009 г., особено по отношение на различните компоненти на доходите на дружеството. То е избрало да прилага двата отчета за представяне на съвкупния доход.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2008 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

МСФО 8 Оперативни сегменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.).Този стандарт ще замести МСС 14. Стандартът изисква "управленски подход" при определянето на сегментите и представянето на сегментната информация в публичните финансови отчети, аналогично на установената вътрешно-управленска отчетност. Този стандарт не е приложим за дружеството, защото последното не е в обхвата му, както и то не е избрало доброволно да го включи в счетоводната си политика.

МСС 23 (променен) Разходи по заеми (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Този стандарт, в променения си вариант, определя разходите за заеми, с които се финансира придобиването, строителството и производството на квалифицирани активи, да бъдат капитализирани като компонент от цената на придобиване (себестойността) на актива за срока на строителството/изграждането/производството. Ръководството е обмислило изискванията на променения стандарт и е установило, че те не биха породили преизчисляване през 2009 г. на сравнителните данни за предишните периоди тъй като дружеството не използва/произвежда в дейността си квалифицирани активи по смисъла на МСС 23.

МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне и МСС 1 (променен) Представяне на финансовите отчети – относно упражняемите финансови инструменти (с пут опция) и задължения възникнали при ликвидация (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Промените в тези стандарти изискват упражняеми финансови инструменти (с пут опция), както и инструменти, които налагат на предприятие задължение да предостави на друга страна pro rata дял от нетните му активи само в случай на ликвидация, да бъдат класифицирани като компоненти на собствения капитал, ако са налице определени условия. Ръководството на дружеството е обмислило новите промени на МСС 1 и МСС 32 и счита, че те не биха оказали влияние на неговите активи и пасиви, както и не биха довели през 2009 г. до ретроспективни преизчисления на сравнителните данни за предходните години.

МСФО 2 (променен) Плащане на база акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.) – относно условия за придобиване (на права) и отменяния (анулирания). Тези промени пояснят определенията за условията за придобиване (на права), въвеждат концепцията за условия за непридобиване (на права), като налагат изискването последните да бъдат отразени в справедливата стойност на датата на предоставянето (споразумяването). Също така са включени правила за счетоводното третиране на условията на непридобиване (на права) и отменянията (анулиранията). Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали влияние върху счетоводната политика и върху активите, пасивите и резултатите на дружеството доколкото няма практика за подобен тип сделки и операции.

МСФО 3 (променен) Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2010 г.). Промените в стандарта са свързани с: разширяване на определението на "бизнес", което

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

вероятно би довело да разширяване на обхвата на придобиванията третирани като бизнес комбинации; оценяването на малцинственото (неконтролиращото) участие и представянето на сделките с него; третирането на разходите по придобиванията; оценяването на частта от цената на придобиването под условие и ефектите от нейните последващи промени; оценяване на предишни дялове в придобиваното дружество при поетапното придобиване и третиране на ефектите.

Подобрения в МСФО – подобрения в МСС 1, 8, 10, 16, 19, 20, 23, 27 (с изключение на свързаните с промените в МСФО 3), 28(с изключение на свързаните с промените в МСФО 3 и съответните промени в МСС 27), 29, 31(с изключение на свързаните с промените в МСФО 3 и съответните промени в МСС 27),34, 36, 38, 39, 40 и 41; МСС 7 във връзка с МСС 16, МСФО 7 и МСС 32 във връзка с МСС 28 и 31 (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност в правилата и изискванията на отделните стандарти и да се внесе по-прецизна терминология на понятията. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху активите, пасивите и резултатите на дружеството, освен прецизиране на използваната терминология и разширяване на оповестяванията и/или въвеждане на нови такива.

КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите (в сила за годишни периоди от 01.07.2008 г.). Това тълкуване дава пояснение, че в случаите, когато продукти или услуги се продават заедно с някаква форма на стимул за лоялност от страна на клиента, то тези взаимоотношения са многокомпонентни, и вземането по получаваното от клиента възнаграждение се разпределя между отделните компоненти на база справедлива стойност. Ръководството е направило проучване и е определило, че това тълкуване не би оказало влияние върху счетоводната политика и върху активите, пасивите и резултатите на дружеството, доколкото няма практика за подобен тип сделки и операции.

КРМСФО 15 Споразумение за изграждане на недвижими имоти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.- все още не е прието от ЕК). Това тълкуване дава пояснения кога и как приходите и разходите от продажба на недвижими имоти следва да бъдат признати, в случай че споразумението между купувач и строител е сключено преди изграждането на имота да е приключило, вкл. по приложението на МСС 11 и МСС 18. Ръководството е определило, че това тълкуване не би оказало влияние върху счетоводната политика и върху активите, пасивите и резултатите на дружеството, доколкото дейността му не включва такъв тип сделки и операции.

КРМСФО 16 Хеджиране на нетната инвестиция в чуждестранна дейност (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.- все още не е прието от ЕК). Това тълкуване дава пояснения относно хеджирането на нетна инвестиция в чуждестранна дейност, като най-вече съдържа насоки за идентифициране на валутните рискове за квалифицирането на

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

счетоводно отчитане на хеджирането на нетната инвестиция, както и как дружеството да определи сумата на печалбите и загубите, свързани с нетната инвестиция и с хеджиращия инструмент, за целите на признаването й при освобождаването от инвестицията. Ръководството е определило, че това тълкувание не би оказало влияние върху счетоводната политика и върху активите, пасивите и резултатите на дружеството доколкото дейността му не включва такъв тип инвестиции и сделки.

КРМСФО 17 Разпределяне на непарични активи към собствениците (в сила за годишни периоди от 01.01.2010 г.- все още не е прието от ЕК). Това тълкувание дава пояснения относно признаването на задължение за дивидент и неговата оценка, особено когато е предвидено разпределението да става чрез непарични активи. Ръководството е направило проучване и е определило, че това тълкувание не би оказало съществено влияние върху счетоводната политика на дружеството, доколкото то няма установена такава практика.

КРМСФО 18 Трансфер на активи от клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.- все още не е прието от ЕК). Това тълкувание дава пояснения за счетоводното третиране на получавани активи от предприятия в сектора на ютилити от техни клиенти или трети лица, които осигуряват достъп до и услуги свързани със снабдяване с газ, вода, ток и др. подобни. Тези активи са получавани във връзка с осигуряването на достъп или снабдяването с такъв тип услуги/стоки. Ръководството е определило, че това ново тълкувание не би оказало влияние върху счетоводната политика на дружеството, доколкото неговата дейност не е в този стопански сектор, нито включва подобни сделки и операции.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните във финансовия отчет са представени в хиляди лева.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година (период).

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на дружеството е българският лев. От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, като се отчита етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката, и разходите за приключването й.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност).

2.5. Получени финансирания

При счетоводното третиране на получени финансирания дружеството е възприело приходен подход, според който финансирането се отчита като приход в един или повече периоди. Получените финансирания се признават като приход през периодите, необходими за тяхната съпоставка със свързаните разходи, които те са предназначени да компенсират при използване на систематична база. Признатите като приход финансирания в съответния отчетен период се представят в отчета за доходите като Други доходи от дейността.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на преоценената стойност по МСС 16 - Имоти, машини и оборудване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Справедливите стойности на имотите, машините и оборудването се определят от лицензирани оценители на период от 3 до 5 години.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на преустройство или реконструкция, или водят до увеличаване на икономическите изгоди за дружеството над първоначалната стандартна ефективност под

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

формата на: удължен полезен живот, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив. Същевременно се преразглежда и остатъчния полезен живот към датата на капитализация.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- компютри – 2 г.
- други дълготрайни активи – 6.67 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна продажна цена или стойност при употреба. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за доходите, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер.

2.8. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени програмни продукти, използвани в дружеството, и издаден лиценз за професионално обучение.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот както следва:

- програмни продукти – 2 г.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

- лиценз за професионално обучение – 6.67 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за доходите.

2.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват, когато правните основания за това настъпят (се установят).

2.10. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- трайно блокираните парични средства са третирани като парични средства и еквиваленти;

- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като плащане към доставчици към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.11. Търговски и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.12. Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен.

2.13. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в ЦУПО АД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действуващото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", задължително държавно обществено осигуряване, за безработица и за здравно осигуряване през 2008 г., е както следва:

- общият размер на вноската за задължително държавно обществено осигуряване, за безработица и здравно осигуряване възлиза на 32.5%, но разпределен в съотношение 60:40 (работодател: осигурено лице).

За 2007 г. осигурителната тежест се е променяла, като за периода 01.01.2007 г. – 30.09.2007 г. приложимият процент е 35.5% (разпределен в съотношение работодател: осигурено лице 65:35), а за периода 01.10.2007 г. – 31.12.2007 г. приложимият процент е 32.5% (разпределен в съотношение работодател : осигурено лице 65:35) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

- изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ГВРС" в размер на 0.5%, както и осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ" в размер на 0.4%.

През 2009 г. размерите на осигурителните вноски са както следва:

- за фонд "Пенсии"и ДЗПО-18%, разпределено в съотношение работодател-10% и осигурено лице 8%;
- за фонд"Общо заболяване и майчинство"-3.5% (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 60:40);
- за фонд "Безработица"- 1% (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 60:40);
- за фонд "ТЗПБ"- в размер на 0.4%;
- за фонд"ГВРС"- 0.1%;
- общият размер на вноската за здравно осигуряване е 8% (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 60:40);

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми (планове), прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са с твърдо определени вноски.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие – две брутни месечни заплати;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – бруто възнаграждения на работника за два месеца;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - обезщетение за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Краткосрочните доходи за персонала (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях) се признават като разход в отчета за доходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството прави оценка на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват разходите за самите възнаграждения и разходите за задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Както е оповестено по-горе, съгласно КТ, работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, която да се включи в баланса, а респ. изменението в стойността – в отчета за доходите.

2.14. Акционерен капитал и резерви

ЦУПО АД е създадено като акционерно дружество. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на ***основен акционерен капитал***, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

За дружеството съществува законово задължение да формира ***фонд Резервен***, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, по решение на Общото събрание;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Съгласно изискванията на Търговския закон средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

2.15. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2008 г. е 10 % (2007 г. – 15%).

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

2.16. Финансови инструменти

Дружеството класифицира своите *финансови активи* в категория заеми (кредити) и вземания. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в баланса.

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в баланса по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалени с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а оставалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от баланса. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за доходите, към "други доходи от дейността"

Обичайно дружеството признава в баланса си финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от баланса на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в баланса си, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като *финансови пасиви* или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансовите пасиви на дружеството включват задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

3. ПРИХОДИ

	2008	*2007*
	BGN '000	***BGN '000***
Услуги по обучение	104	141
Консултантски услуги	70	49
Общо	**174**	**190**

Приходите на дружеството са реализирани изцяло на вътрешния пазар.

4. ДРУГИ ДОХОДИ

Като други доходи са отчетени суми, получени съгласно сключен в началото на 2007 г. договор за целево финансиране по Програма Леонардо да Винчи на Европейския съюз по проект „Електронно управление на междинен управленски персонал в европейските социални институции". Проектът е приключил на 01.10.2008 г. През 2008 г. дружеството е реализирало по предназначение и признало като разходи 15 х. лв. и съгласно приетата политика за отчитане на финансирането е признало приход в същия размер.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

	2008	*2007*
	BGN '000	***BGN '000***
Канцеларски материали	2	6
Учебна литература	1	5
Други материали	2	1
Общо	**5**	**12**

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2008	*2007*
	BGN '000	***BGN '000***
Услуги от подизпълнители	60	41
Превод на документи	5	3
Хотелски услуги и кетъринг	4	-
Одит	4	-
Наеми	3	2
Радиографичен контрол	2	-
Транспорт	1	2
Копирни услуги	1	-
Други услуги	3	3
Общо	**83**	**51**

В разходите за външни услуги са включени разходи за лекторски възнаграждения (4 х.лв.), превод на документи (5 х.лв.), наеми (2 х.лв) и транспорт (1 х.лв.), които са обвързани с изпълнение на дейностите по програма Леонардо да Винчи.

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2008	*2007*
	BGN '000	***BGN '000***
Разходи за текущи възнаграждения	55	44
Вноски по социално осигуряване	8	8
Общо	**63**	**52**

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

8. ДРУГИ РАЗХОДИ

Отчетените други разходи през периода включват основно разходи за командировки на служители на дружеството, обвързани с изпълнение на дейностите по програма Леонардо да Винчи в размер на 3 х.лв. (2007 г.: 2 х.лв.).

9. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Компютърна техника		*Други*		*Общо*	
	2008	*2007*	*2008*	*2007*	*2008*	*2007*
	BGN '000	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*
Отчетна стойност						
Салдо на 1 януари	8	8	1	1	**9**	**9**
Придобити	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	**8**	**8**	**1**	**1**	**9**	**9**
Набрано изхабяване						
Салдо на 1 януари	8	4	-	-	**8**	**4**
Начислена амортизация за годината	-	4	-	-	-	**4**
Салдо на 31 декември	**8**	**8**	-	-	**8**	**8**
Балансова стойност на 31 декември	-	-	**1**	**1**	**1**	**1**
Балансова стойност на 1 януари	-	**4**	**1**	**1**	**1**	**5**

10. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

В балансовата стойност на нематериалните активи е включен лиценз с балансова стойност към 31.12.2008 г. 1 х.лв. (31.12.2007 г.: 1 х.лв.).

11. ВЗЕМАНИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИ ПРОГРАМИ

През 2008 г. ЦУПО АД започва работа по проект „ Повишаване адаптивността на работниците и служителите в „Елаците мед" АД, чрез обучение на работното място и интегрирано обучение по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" (РЧР) 2007-2013 г. В рамките на проекта към 31.12.2008 г. дружеството е реализирало плащания общо за 63 х. лв., в т.ч. за: хонорари в размер на 51 х.лв, осигуровки – 4 х.лв., материали –

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

6 х.лв. и външни услуги – 2 х.лв. Тези плащания ще бъдат включени и отчетени в междинния доклад на дружеството пред Агенция по заетостта, в качеството й на Междинно звено по Оперативна програма РЧР 2007-2013 г., който даклад ще бъде изготвен в 2009 г.

Вземанията по програма „Леонардо да Винчи" към 31.12.2008 г. са в размер на 7 х.лв. Проектът е приключил и всички разходи са отчетени и признати в окончателния доклад на ЦУПО АД.

12. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия към 31.12.2008 г. са от Елаците мед АД в размер на 21 х.лв. (31.12.2007 г.: 4 х.лв.) за извършени консултантски услуги и обучения. Вземанията са текущи и в лева.

13. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Вземанията от търговски контрагенти към 31.12.2008 г. са от Кумерио мед АД в размер на 5 х.лв. и от София мед АД в размер на 2 х.лв. за извършени обучения. Вземанията са текущи и в лева.

14. ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ

Към 31.12.2008 г. дружеството е предоставило аванси в размер на 2 х.лв. (31.12.2007 г.: 3 х.лв.) на лектори за обучения, които ще бъдат проведени през 2009 г.

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2008 ***BGN '000***	***31.12.2007*** ***BGN '000***
Разплащателни сметки в лева	116	147
Разплащателни сметки във валута	3	16
Парични средства в каса	1	2
Общо:	**120**	**165**

Наличните към 31.12.2008 г. парични средства по разплащателни сметки на дружеството са в Райфайзенбанк АД. Към 31.12.2008 г. наличните парични средства на дружеството по разплащателна сметка във валута са деноминирани в евро.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

16. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	31.12.2008 *BGN '000*	*31.12.2007* *BGN '000*
Основен акционерен капитал	50	50
Резерви	3	3
Натрупани печалби	121	91
Общо	**174**	**144**

Основен капитал

Към 31 декември 2008 г. регистрираният акционерен капитал на ЦУПО АД възлиза на 50 х. лв., разпределен в 500 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 100 лв.

Основните акционери в дружеството са Елаците мед АД, който притежава 50 % от капитала и Геотехмин ООД, притежаващ 50% от капитала.

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПОЛУЧЕНО ФИНАНСИРАНЕ

Към 31.12.2008 г. като задължение по получено финансиране е представен авансът получен по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" 2007-2013 г. в размер на 28 х.лв.

Към 31.12.2007 г. като задължение по получено финансиране е представен авансът получен по Програма Леонардо да Винчи на Европейския сьюз по проект „Електронно управление на междинен управленски персонал в европейските социални институции" в размер на 8 х.лв.

18. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения на дружеството са текущи, левови и безлихвени и касаят консумирани през 2008 г. услуги.

19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Задълженията към свързани лица към 31.12.2008 г. включват получени аванси от Елаците мед АД в размер на 2 х.лв. (31.12.2007 г.: 16 х.лв.) за провеждане на обучения през 2009 г.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2008 BGN '000	*31.12.2007 BGN '000*
Задължения за корпоративен данък	3	4
Задължения за ДДС	3	-
Общо	**6**	**4**

21. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения включват предоставени от представителите на управителните органи на дружеството парични гаранции за добро управление съгласно разпоредбите на Търговския закон.

22. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружеството е част от групата Геотехмин.

Свързаните лица на дружеството за обхванатия от отчета период са както следва:

Свързани лица	***Вид на свързаност***
Елаците мед АД	Контролиращ съдружник
Геотехмин ООД	Контролиращ съдружник
Бекастрой ЕАД	Дружество под общ контрол
Геометал ЕООД	Дружество под общ контрол
Геоохрана ЕООД	Дружество под общ контрол
Геопроект ЕООД	Дружество под общ контрол
Геотравел АД	Дружество под общ контрол
Геострой ЕАД	Дружество под общ контрол
Геотехмин Монголия ООД	Дружество под общ контрол
Геотрейдинг ЕООД	Дружество под общ контрол
СЕЛЛ АД	Дружество под общ контрол
Пътно поддържане София ЕООД	Дружество под общ контрол
Пътно поддържане Годеч ЕООД	Дружество под общ контрол
Пътно поддържане Лом ЕООД	Дружество под общ контрол
СКГТ Трансремонтстрой АД	Дружество под общ контрол
Улично осветление ЕАД	Дружество под общ контрол
Пътна компания АД	Дружество под общ контрол
Екогеотех АД	Дружество под общ контрол

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Енергео ЕООД	Дружество под общ контрол
Обединение Улично осветление	Дружество под общ контрол
Обединение Елин Пелин	Дружество под общ контрол
Обединение Ихтиман	Дружество под общ контрол
Обединение Пътно поддържане	Дружество под общ контрол
Обединение Пътища и съоръжения	Дружество под общ контрол
Обединение Трансремонтстрой	Дружество под общ контрол
Пътища и съоръжения ЕАД	Дружество под общ контрол
Пътстрой – 92 АД	Дружество под общ контрол
Пътно поддържане Берковица ЕООД	Дружество под общ контрол
Пътно поддържане Ботевград ЕООД	Дружество под общ контрол
Трансминерал-ГТМ ЕООД	Дружество под общ контрол
Хеликс ЕООД	Дружество под общ контрол

През 2008 г. дружеството е осъществило сделки със свързани лица в размер 132 х. лв. (31.12.2007 г.: 166 х.лв.), които представляват организирани курсове за обучение и консултантски услуги.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват заплати и осигуровки в размер на 24 х.лв. (2007 г.: 12 х.лв.).

Откритите разчети със свързани лица към 31.12.2008 г. са подробно оповестени в Приложения 12 и 19.

23. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени за да се определят адекватни цени на услугите на дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от управителя и главния счетоводител съгласно политиката определена от съвета на директорите.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Управителят е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден.

Пазарен риск

а.Валутен риск

Дружеството не е изложено на значителен валутен риск, защото всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

б.Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск за негативни промени в цените на услугите, обект на неговите операции, защото те са специфични и за определен кръг клиенти/доставчици, при които има установени процедури за периодично актуализиране спрямо промените на пазара.

в.Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са: пари в брой и в банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск, поради това, че текущо не формира съществени по размер вземания, и вземанията са основно от свързани лица.

Паричните операции, включително инвестирането на свободни парични средства под формата на банкови депозити, са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

г.Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То

провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, вкл. чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството.

Финансовите активи на дружеството се състоят от парични средства на виждане с балансова стойност към 31.12.2008 г. 120 х.лв.(31.12.2007 г.: 165 х.лв.) и вземания (от свързани предприятия и други контрагенти) с остатъчен срок от датата на баланса до 3 мес. в размер на 28 х.лв. (31.12.2007 г.: 4 х.лв.).

Финансовите пасиви на дружеството към 31.12.2008 г. са с остатъчен срок от датата на баланса от 3 мес. и се състоят от търговски и други задължения в размер на 12 х.лв. (31.12.2007 г.: 2 х.лв.).

д. Риск на лихвоносни паричните потоци

Като цяло дружеството няма значителна част лихвоносни активи, с изключение на паричните средства. Затова приходите и оперативните парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите (съдружниците) и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Характерното за него е, че то традиционно финансира дейността си от собствените си генерирани печалби.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. Финансовите активи и пасиви на дружеството, доколкото те са съставени от парични средства, търговските вземания и задължения, които дружеството очаква да реализира чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето, са представени в баланса по тяхната амортизируема стойност.

Център за управление и професионално обучение АД
София 1799
ул. Свети Киприян бл. 243, вх. А ап.1
тел: (02) 974 47 68
факс:(02) 974 55 38
e-mail: centre@cmvt-bg.org
www.cmvt-bg.org